

но е, че общопроизводствените разходи „не участват пряко в създаването на потребителните стойности” (Душанов, Димитров, 2003, с. 472), но са част от себестойността на продуктите/услугите. С оглед на контролирането и анализирането на техния размер в много предприятия се създава и използва отделна подсметка за счетоводното им отчитане. Аналитичното отчитане се организира в зависимост от информационните потребности на управлението - по структурни подразделения, по видове разходи и др. Спецификата на общопроизводствените разходи - „свързани с организацията и технологията на цялостния производствен процес” (Йонкова, 2006, с. 28), ни дава основание да считаме за

подходящо въвеждането на два аналитични разреза към подсметка „Общопроизводствени разходи”: 1) технологични общопроизводствени разходи и 2) общопроизводствени разходи за организация и управление на производството. Разходите във втория аналитичен разрез - организация и управление на производството на основата на приетия от нас подход определяме като трансакционни разходи. Съгласно типологията, представена в табл. 1, тези разходи се класифицират като вътрешни разходи за управление и организация.

Считаме за подходяща примерната организация на аналитичното счетоводно отчитане на общопроизводствените разходи, която е показана в табл. 2.

Таблица 2. Примерна организация на аналитичното счетоводно отчитане на общопроизводствените разходи

Шифър	Вид	Наименование
610.4	Подсметка първи разред	Общопроизводствени разходи
610.4.01	Подсметка втори разред	В зависимост от информационните потребности на управлението - например общопроизводствени разходи по структурни подразделения (цех, звено)
610.4.01.01	Подсметка трети разред и/или Аналитични сметки	В зависимост от информационните потребности на управлението
.....
.....
610.4.03.	Подсметка втори разред	Общопроизводствени разходи по предназначение
610.4.03.01	Подсметка трети разред	Технологични общопроизводствени разходи
610.4.03.01.01	Аналитична сметка	В зависимост от информационните потребности на управлението
.....
610.4.03.02	Подсметка трети разред	Общопроизводствени разходи за организация и управление на производството (трансакционни разходи)
610.4.03.02.01	Аналитична сметка	В зависимост от информационните потребности на управлението
.....